

Levélváltás

Tisztelt EMT Elnökség!
Kémia Szakosztály
dr. Máthé Enikő szaktanár és
dr. Schwartz Róbert szakosztályvezető figyelmébe

Ígéretemhez híven, szeretném ismertetni Önöket az „Ady Endre” Líceumban folyó tevékenységről.

Már az iskolai év kezdetén eljutott hozzánk a Curie emlékverseny „hívó szava”. Latolgatni kezdtük esélyeinket, s úgy döntöttünk megpróbáljuk, hisz egy lelkes kis kémia kedvelő csapatot nevezhet magának iskolánk.

A versenyt a szolnoki Curie Tehetséggondozó és Oktatásfejlesztő Alapítvány, valamint a budapesti Tehéséges Gyermekéért Alapítvány támogatja.

A versenynek több fordulója van:

— megelőzően egy 3 fordulós levelező szakasz 400 ft részvételi díj ellenében a kitöltött feladatlapok elküldését feltételezi

— a levelező szakaszon legjobb eredményt elért tanulók szerepelnek az elődöntőn. Etre március 12-én került sor Szolnokon.

— döntő szakasz, amelyre április 16-17-én került sor Budapesten.

Iskolánkból három VIII. osztályos tanuló, Boga László, Halász Kinga és Lőrincz László vettek részt az elődöntőn Szolnokon (összesen 16 erdélyi gyerek: 15 VIII. osztályos és 1 VII. osztályos szerepelt Kolozsvár, Nagyvárad, Székelyudvarhely és Sepsiszentgyörgy képviselőiben). Összesen öt erdélyi gyermek jutott a döntőbe.

Az erdélyiek főleg középmezőnyösek voltak, hiszen köztudomású, hogy eltérés van a magyarországi és a hazai tananyag között, az ottani „levegősebb”, szemléletesebb, nagyobb hangsúlyt fektet a gyakorlatra, a mindennapi élettel való kapcsolatra. A mi tananyagunk keményebb, zsúfoltabb heti két órára bepréveselve és nincs elég tekintettel a 1314 éves gyermekek átlag értelmi szintjére.

Úgy tapasztaltuk, hogy nekünk erősebb oldalunk a feladatmegoldás volt, pontjaink zömét a feladatokból toboroztuk, ami az elődöntőben 38%-át, a döntőben 30%-át képviselte az összpontszámunk. Az egyik gyerek úgy nyilatkozott, hogy „az ő feladatainknak hangulata van, nem olyan szürkén fogalmazottak mint a mieink”. Egy másik szerint „kissé kacifántos megfogalmazásúak”.

Sok kérdés szerepelt az anyagok felismerésére tulajdonságuk, a mindennapi életben való alkalmazásuk alapján. Szerepeltek általános (kémiai) műveltséget tükröző kérdések; meggondolkodtató kérdések a reakciókról; kimutatási reakciók; kémhatásra vonatkozó kérdések; számítások reakciók alapján mólokkal, százalékos összetétellel. A döntőn még egy videofilmet is vetítettek, fel kellett ismerni, s értékelni egy kísérletsorozatot.

Nagyon érdekes volt eszmecszerét folytatni a magyarországi és szlovákiai tanárokkal, diákokkal. Elemezve egymás munkáját sok hasznos tapasztalattal gyarapodtunk. Barátságok születtek, kapcsolatok alakultak ki, ki-ki levelezőtársra is talált.

Különben köszönettel tartozunk Nagy Júlia, nagyváradi kémia tanárnőnek is, hisz általa jutottunk ehhez az ismeretséghez, aki tavaly a Hevesy verseny döntőjén ismerkedett meg dr. Török Istvánnéval.

Természetesen, a Curie versenyen való részvétel egy kis többletmunkát jelentett számunkra, de a gyerekek szívesen vállalkoztak tanórán kívüli köri tevékenységre („Kis kémikusok baráti köre”), annál is inkább, mert többen kémia szakosztályba készülnek és nagy kedvvel foglalkoznak a kémia tudományával.

A környezetvédelem is tevékenységeink előterébe került, hisz a Curie emlékverseny környezetvédelmi nevelési célokat is tűzött ki maga elé.

Tehát mindenképpen pozitívan értékeljük a Curie emlékversenyt és másoknak is ajánljuk a részvételt a következő években.

Tanulóink közül Lőrincz László a budapesti döntőn is elért 30 pontot. Boga László és Halász Kingasem vallott szégyent.

Tisztelettel:

Nagy Gyöngyi

az Ady Líceum tanára — Nagyvárad

A csodálatos cseppcsekék

Az első kémiaórákon hallottak és látottak hatására elkezdtünk kísérletezni a konyhán beszerezhető anyagokkal. Étolaj, víz, ecet, mosószer, céklalé, vöröskáposzta lé könnyen beszerezhető. Orvosságos tubus kémcsőként használható, s máris elkezdhethetjük az anyagok világában rejlő csodák megismerését! Legélvezetesebb változást a következő próbálgatás eredményeként észleltük. A keskeny üvegcsövet félig étolajjal töltöttük (kb. 5 cm³-t). Ebbe 5 csepp vöröskáposztalevet és 5 csepp étecetet adagolunk. Nagyon érdekes, ahogy az olajban mozognak ezek a kis folyadékrétegek. A csövecskét párszor óvatosan felfordítottuk, majd erősen megráztuk. Pillanatszerűen a csövecskékben az egész anyag csillogó gömböcskéké alakult, amelyek felületét rózsaszínű közeg tartotta össze. Egy másik próbálkozásnál ecet helyett pár csepp mosószert tettünk, ekkor a csillogó gömböcskék zöld mezőben lebegtek. Ha több ecetoldatot vagy káposztalevet használtunk, akkor a kémcső tartalma tejszerűvé vált.

Zágoni Bálint és Zörgő Ráduly Szabolcs,

VII. osztályos tanulók

Báthory István Liceum, Kolozsvár

Szerkesztői üzenet: *Ismételjétek meg a kísérletet, s a nagyobb diákoktól is várjuk az észlelteket magyarázatát!*

MI VAN A KÉMIAI LABORATÓRIUMBAN?

A betűtáblázatban 28, kémiai laboratóriumban használt tárgy neve van feltüntetve. Ezek kihúzásával (vízszintesen, függőlegesen és átlósan) 24 betű marad, amelyeknek vízszintes irányban történő összeolvasásával 3 olyan vegyész nevét kapjuk, akikről laboratóriumi tárgyakat is elneveztek.

Megfejtésként kérjük a 28 laboratóriumi tárgy nevét, valamint a másik három tárgy teljes nevét!

A	T	T	E	P	I	P	B	E	H	Ő	M	É	R	Ő	R	K
S	Ú	L	Y	S	O	R	O	Z	A	T	Z	R	E	L	L	É
S	O	G	O	F	Y	L	E	G	É	T	É	R	Á	K	R	M
Z	G	U	M	I	D	U	G	Ó	I	S	Á	N	G	É	É	C
Ú	U	Ü	Y	L	E	G	É	T	C	H	A	O	Á	M	S	S
R	S	V	K	I	B	M	O	L	O	K	E	L	Z	C	C	Ő
Ő	O	E	R	L	E	A	Ő	P	Ő	É	N	L	É	S	L	Á
P	R	G	M	E	T	T	Ő	T	Ő	S	Y	Ó	G	Ő	Ő	L
A	A	B	O	R	S	Z	E	S	Z	É	G	Ő	Ő	F	T	L
P	Ü	O	O	E	Ő	G	C	M	O	Z	S	Á	R	O	Ó	V
I	V	T	R	F	É	M	C	S	I	P	E	S	Z	G	Z	Á
R	E	B	U	M	É	R	Ő	H	E	N	G	E	R	Ó	Á	N
R	G	N	S	K	G	E	L	R	É	M	A	R	Á	T	R	Y
Ő	D	R	Ü	F	Z	I	V	A	T	T	E	R	Ü	B	E	N

- Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság
- RO – Cluj - Kolozsvár, B-dul.21 decembrie 1989 nr. 116
- Levélcím: RO – 3400 Cluj - Kolozsvár, C.P. 140.
- Telefon: 4/064/ 111269; Telefax: 4/064/ 194042